

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravlilstvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —
Bekopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Novi deželni glavar pa njegov namestnik.

Čeravno so liberalci zmagali pri zadnjih volitvah, počil je vendar široki in debeli obroč, s katerim so Kaiserfeldovci v Gradci svojo gospodstvo oklepali. Nadejali so se, da bode Neupauer, Schreiner, Rechbauer, grof Kotulinski, sploh eden njihovih graških veljakov Kaiserfeldov naslednik. To se ni zgodilo.

Cesar so 3. t. m. imenovali grofa Gundaker Wurmbranda, grajščaka na Borlu pod Ptujem, torej spodnje-štajerca in prav „Haložana“, za deželnega glavarja. In čudo veliko, njegov namestnik pa je imenovan prvokrat slovensk poslanec, naš g. baron Goedel.

Ko so Mariborski nemčurji to izvedeli, so kar ostrmeli. In res, čeprav Hammer-Amboss 10krat na kmetih propadne in ga Mariborski liberalci 10krat poberejo, vendar ne nakloni on nikdar takšne časti svojim volilecem, kakor baron Goedel.

Deželni zbor sedaj zboruje. Prevažna bo volitev deželnega odbora. Slovenskih 8 poslancev lahko z 11 konservativci saj 1 odbornika izvoli, ker v kmetski skupini imajo liberalci samo 4 glase. Da se pa postopa v porazumu s konservativci, tirja za Slovence velevažna prošnja Mariborskih „mestnih bauervereinarjev“, katero vloži Schmiederer, namreč naj se volilni red tako prenaredi, da bode Mahrenberški okraj (31 nemškutarških in 4 narodni glasi) volil v Mariboru, št. Lenartski (6 nemškutarških in 46 narodnih) pa v Ptuji. Tako upajo nemškutarji v Mariboru še zmagati in Slovincem 2 poslancev izpipati. To pa zamorejo slovenski poslanci zabraniti le s pomočjo nemških konservativcev. Kajti 2 tretjini glasov imajo liberalci sami. Vendar sklepni so v tej reči le, ako so $\frac{3}{4}$ t. j. 48 poslancev navzočih. Treba tedaj, da 15 poslancev zbornico zapusti, kedar pride bauervereinska prošnja na dnevni red. Toda Slovincem je le 8. Navedene številke pa ozir na zadnje volitve so

tolike važnosti, da zaslužijo premišljene biti. Ko bi zadnjič Mahrenberški okraj volil v Mariboru, propali bi Slovenci s 101 glasom proti 123. In če se takšna prememba sklene, ne odpravimo nje v Gradci nikedar več.

Omenimo še, da sv. Lenartski okraj k Ptujskemu potegnoti bila bi nova krivica Slovincem. Kajti ta volilni okraj je največji z 1 poslancem, 55.437 ljudi voli 1 poslanca, med tem ko v Liezenu v gornjem Štajerskem uže na 15.326 duš 1 poslanec pride. Število poslancev pomnožiti pa v Gradci ne smejo, ker to določuje državna, a ne deželna postava. Nakanjena prememba tedaj ni v prid kmetom izmišljena, ampak v korist nemškutariji in germanizaciji. Treba jo vsakako zabraniti.

Starši, dajte svoje sinove v šolo.

Nam Slovincem še vedno manjka študiranih ljudi, mi še nimamo zadosti mešnikov, (marsikatera kaplanija je že leta in leta prazna), učiteljev, zdravnikov; tudi za juriste še je prostora in ga bode pri sodnijah, pri odvetništvu, notarijatu, posebno pa pri političnih in finančnih uradih. Zakaj bi tedaj ne skrbeli, da zasedejo naši sinovi kakor največ takih mest?!

Če hočemo, da dobimo sčasoma uradnikov, ki bodo slovenščine zmožni, treba je skrbeti, da študirajo kmečki sinovi.

Ako smo nemarni ter držimo roke križem, ali se zanašamo na vlado, še naših sinov sinovi ne bodo imeli takih uradnikov, kakeršnih pogrešamo.

Pa še drugo je. Mnogo tožeb je slišati, da starši posestva preveč trgajo deleč jih med otroke. Tudi to se deloma s tem zabrani, ako ta ali oni izmed sinov študira. Kajti če ga starši podpirajo, da izvrši študije, bratje in sestre pa doma staršem pri delu pomagajo in tako tudi za študenta delajo, je jasno, da ne bo tirjal po smrti staršev dedščine, ampak bo

s tem zadovoljen, kar je dobil od doma kot študent, in bo pustil posestvo in vse drugo bratu ali sestri, katera je prevzela. Vsled tega bo pa marsikatera kmetija ostala cela, marsikateri gospodar bo nastopil gospodarstvo, pa mu ne bo treba delati dolgov, da izplača bratu dedščino!

Res je, da se godi vsem trda pri denarjih. Toda treba je pomisliti, da fant prva leta ne potrebuje veliko za šolanje, potem pa dobi podpore, n. pr. obed, obleko, knjige itd. ga oprostijo šolnine, ako se pridno uči, lahko se posreči, da dobi štipendijo, dobro inštrukcijo itd., tedaj zdatno pomoč, da starše malo stane, včasih celo nič.

Toda, staršem je treba, da so previdni. Le kjer je več sinov, naj tistega izmed njih pošljejo v šolo, kateri je lepega vedenja, ima veselje do učenja in dobro glavo. Če glava ni dobra, če ni veselja do učenja, naj dela doma: sam si bo saj kruh služil, starši bodo imeli delavca in ne bo nobenih stroškov zastoj.

Potem se ravnajte, starši! Kjer ne veste sami, kaj je storiti, obrnite se do gospodov, — mešnikov in učiteljev, ki so dozdej fanta poučevali. Ti bodo gotovo vsekdar pravo svetovali, ker poznajo svoje učence in gnotne razmere staršev in ker so vneti za to, da je Slovenec trden kmet, da pa porabi tudi druge talente, katerih mu je Bog več dal, kakor drugim, sebi v korist, staršem in domovini v čast!

Dr. Jurtela.

Gospodarske stvari.

Kmetijskih pridelkov pokrajinska razstava v Krškem.

Visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva je odobrilo z odlokom dne 26. julija t. l. št. 7749, nameravano pokrajinsko razstavo kmetijskih pridelkov v Krškem, združeno z ogledovanjem goveje živine in z delitvijo premij za konje. Razstava bode v prostorih meščanske šole. Prične se z 28. sept. t. l. in se zaključi na dan 3. okt. z razdelitvijo premij. Ogledovanje goveje živine bode 1. oktobra in delitev premij za konje 2. oktobra na prostoru pred meščansko šolo.

Za pokrajinsko razstavo je dovolilo visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva za premije 6 srebrnih in 6 bronastih državnih svetinj, visoki deželni odbor pa 200 gl. in sicer:

A. Za najboljšo zbirko domačih poljskih pridelkov: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl. 1 premija v denarji 5 fl. za najlepši letni ali pa zimski lan s predivom.

B. Vinarstvo, sadjerejstvo in vrtnarstvo:
1. Za najboljšo zbirko frišnega namiznega

in družega sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarjih 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl., 1 premija v denarji 5 fl. za najbogatejšo zbirko vrtnih divjakov in požlatenih jednoletnih sadnih drevesec.

2. Za najbogatejšo zbirko žlahtnejše zelenjave: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

3. Za najboljšo in najbogatejšo zbirko pravilno poimenovanega grozdja: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 3 premije v denarji po 5 gl., 2 premiji po 5 fl. za najboljši razstavi šolskih vrtov.

4. Za najboljšo zbirko brezdimno posušene sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 5 fl.

5. Za najboljše prunele (olupljene češplje): 1 bronasta svetinja.

6. Za najbogatejšo zbirko žlahtnih namiznih vin lastnega pridelka: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarjih po 5 fl.

Za najboljšo črno vino: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljšo rudečkasto vino: 2 premiji v denarji po 5 fl.

7. Za najboljši vinski jesih: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji za 5 fl.

Za najboljšo vino iz sadja: 1 bronasta svetinja.

Za najboljši cviček (patoka): 1 premija v denarji 5 fl.

Za najboljšo surovo maslo (puter): 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljši med v satovji: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za sadjarsko, vinarsko in vrtnarsko orodje, če so isto razstavili izdatelji sami: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 2 premiji v denarji po 5 gl.

Za izdelatelje najboljših in poleg tega najcenejših grozdnih tlačilnic (mlinov): 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl.

Za izdelatelje najboljših in najlepših vinskih škafov in brent: 2 premiji v denarji po 5 gl.

Glede kmetijskih pridelkov se zamorejo samo Dolenjci pogajati za pridobitev premij, glede poljedelskih strojev in kmetijskega orodja pa tudi vsak drugi. Gledé izvornih pridelkov naj se po možnosti razstavi cela rastlina, pri lanu in konoplji pa cela rastlina s predivom.

Prosi se tudi za podatke o tleh, o legi in obnebnih razmerah, na kar se bode oziralo pri razdelitvi premij.

Pri prodajnih predmetih naj se ob enem navede tudi kupna cena. Grozdje se sme razstavljati le brez listov in vejic. Od vin. jesiha